

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 8P/167/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722204963
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2024:6722204963.10

Uznesenie

Okresný súd Zvolen vo veci starostlivosti o mal. dieťa: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky Mgr. arch., Dis. art. D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/X, XXX XX G., t.č. H. X/X, E., zast. JUDr. Martin Dolinaj, advokát, IČO: 46 078 932, so sídlom Halenárska 412/7, 917 01 Trnava, a otca I. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. A. XXXX/X, XXX XX G., zast. JUDr. Kornelia Múkerová, advokátka, IČO: 32 009 143, so sídlom Ul. ČSA č. 25, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinnosti a protinávrhu matky na zákaz styku otca s mal. dieťaťom, takto

rozhodol:

Súd neodkladným opatrením nariaduje rodičom s maloletým dieťaťom podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen – Referáte poradensko-psychologických služieb, po dobu 6 mesiacov, najmenej dvakrát v mesiaci, počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

- Dňa 25.11.2022 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca maloletej na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/167/2022-125 zo dňa 06.03.2023 bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru Psychológia, z odvetvia: Poradenská psychológia, a za znalca bol ustanovený Mgr. Ivan Moravčík.
- Dňa 03.01.2024 bol tunajšiemu súdu doručený vypracovaný znalecký posudok č. 18/2023 znalcom Mgr. Ivanom Moravčíkom.
- Matka dňa 23.01.2024 doručila tunajšiemu súdu protinávrh, ktorým žiada tunajší súd, aby jej mal. dieťa zveril do osobnej starostlivosti a otcovi zakázal styk s mal. dieťaťom.
- Vo veci bolo nariadené pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 16.04.2024. Súd po otvorení pojednávania oboznámil účastníkov so závermi znaleckého posudku s tým, že vzhľadom na protinávrh matky (zákaz styku otca s mal. dieťaťom) bude vykonané doplnenie znaleckého posudku a taktiež bude nariadené výchovné opatrenie za účelom obnovy vzťahu mal. dieťaťa s otcom. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.
- Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.
- Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

14. Podľa § 37 ods. 7 zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

15. Podľa čl.7, bod 1. Dohovoru o právach dieťaťa z 29.11.1989, každé dieťa je registrované ihneď po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť, a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

16. Základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie, a z toho vyplývajúcu potrebu úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

17. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných zákonných ustanovení. Neodkladné opatrenie predpokladá osvedčenie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

V danej veci má súd z vyjadrení rodičov počas celého konania, ale najmä z podaného znaleckého posudku č. 18/2023 vypracovaného znalcom Mgr. Moravčíkom zo dňa 27.12.2023 osvedčenú potrebu neodkladnej úpravy pomerov u mal. dieťaťa.

Zo záveru uvedeného znaleckého posudku súdu plynie, že hlavnou vzťahovou osobou pre mal. dieťa je matka. Vzťah otca a mal. dieťaťa je po citovej stránke deformovaný v dôsledku prerušeného osobného kontaktu medzi ním a mal. dieťaťom. Dlhodobá absencia styku medzi otcom a mal. dieťaťom spôsobila u mal. dieťaťa stratu emočného spojenia a blízkosti, mal. dieťa aktuálne považuje za svojho otca matkinho otca (starého otca mal. dieťaťa). Ďalej znalec uvádza, že vzájomný vzťah medzi rodičmi je poznačený dlhodobými spormi, kedy je matka mal. dieťaťa poznačená prítomnosťou patologického a agresívneho správania sa otca mal. dieťaťa voči nej a na druhej strane je vzťah otca k matke poznačený obvineniami matky v súvislosti so zákazom styku, absencie kontaktu s mal. dieťaťom.

Z uvedeného záveru v znaleckom posudku č. 18/2023 vyplýva, že styk otca s mal. dieťaťom by sa mal začať pomaly, postupne realizovať, nakoľko mal. dieťa svojho biologického otca nepozná, za svojho otca považuje starého otca z matkinej strany. Podľa Dohovoru o právach dieťaťa čl. 7, bod 1. je právom každého dieťaťa poznať svojho rodiča, každé dieťa má právo na starostlivosť rodičov, a teda za týmto účelom súd nariadil aj v súlade s vyššie citovaným ustanovením Zákona o rodine výchovné opatrenie, ktorým uložil povinnosť rodičom spolu s mal. dieťaťom sa podrobiť odbornému poradenstvu na špecializovanom pracovisku Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen – Referáte poradensko- psychologických služieb. Pri rozhodovaní o nariadení výchovného opatrenia súd bral na zreteľ aj argumentáciu matky ohľadne strachu z otca mal. dieťaťa (týranie matky otcom) k čomu uvádza, že toto nijako nespochybňuje, avšak súdu zo žiadnej predloženej listiny nevyplýva, že by otec smeroval svoje (agresívne) správanie voči mal. dieťaťu. Súdu vyplýva, že matka bráni v styku otcovi s mal. dieťaťom od mája 2022, keď matka spolu s mal. dieťaťom odišla zo spoločnej domácnosti od otca v lete 2020 (mal. dieťa malo cca 2 mesiace z dôvodu vysokých letných horúčav – viď. návrh matky zo dňa 25.08.2023 v konaní č. 8P/216/2023) a až o dva roky (od mája 2022) z dôvodu týrania matky otcom, nie týrania mal. dieťaťa otcom. Argumentácia matky ohľadne týrania mal. dieťaťa sa súdu zdá nelogická aj s poukazom na časové rozmedzie dvoch rokov od odsťahovania sa zo spoločnej domácnosti po máj 2022, pretože ak otec týral matku a tým aj mal. dieťa (pravdepodobne v období spolužitia v jednej domácnosti v období 2 mesiacov) je nepochopiteľné, že mu zakázala styk s mal. dieťaťom až o 2 roky neskôr, a to v období kedy už spolu nežili v spoločnej domácnosti a na matku a mal. dieťa už nemal taký vplyv ako v období spolužitia.

Otec nemal so svojím mal. dieťaťom žiadny kontakt od mája 2022, teda dva roky, čo sa súdu javí ako hrubý zásah do práv mal. dieťaťa v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa. Skutočnosť, že mal. dieťa nepozná svojho biologického otca, resp. že považuje za svojho otca matkinho otca, môže mať negatívny vplyv na zdravý vývoj mal. dieťaťa aj v tom smere, že takéto správanie si môže preniesť aj do budúcnosti, do svojich vzťahov čo súd považuje za nesprávny vzorec správania sa.

Vzťah medzi rodičmi je patologicky narušený, avšak to neznamená, že by to bolo spôsobilým dôvodom pre zákaz styku otcovi s mal. dieťaťom. Počas nariadeného výchovného opatrenia by teda v spolupráci s odborníkmi mali obidvaja rodičia pracovať na odstránení konfliktov, minimálne čo sa týka mal. dieťaťa, resp. komunikácie ohľadne výchovy mal. dieťaťa. Výchovné opatrenie súd nariadil aj za tým účelom, že bez toho, aby bol vybudovaný/obnovený vzťah mal. dieťaťa s otcom nie je možné rozhodnúť vo veci samej, nakoľko by bolo proti najlepšiemu záujmu mal. dieťaťa upravovať styk s otcom, ktorého nepozná. (viď. rozhodnutie Krajského súdu Žilina č.k. 15CoP/75/2023-317 zo dňa 05.09.2023 bod 10. odôvodnenia „ ... odovzdanie dieťaťa do starostlivosti pre neho nedostatočne známej osoby /otca/ nie je v jeho záujme a môže ohroziť jeho zdravý vývoj“)

18. Výchovné opatrenie súd nariadil za účelom možnosti odstránenia konfliktov medzi rodičmi, za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi ohľadne výchovy mal. a za účelom postupného vybudovania (obnovenia) vzťahu medzi mal. dieťaťom a otcom, čo je podľa názoru súdu v záujme najmä mal. dieťaťa. Súd pri tomto svojom rozhodnutí rešpektoval záujem mal. dieťaťa, aby toto vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky a porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, rozumových a fyzických schopností, mravnému a sociálnemu rozvoju, a aby boli rešpektované jeho práva v Dohovore o právach dieťaťa. Uvedené by však mali mať na zreteli obidvaja rodičia, ktorí by mali mať na zreteli vo vzájomných vzťahoch záujem mal. dieťaťa, aby sa vyvarovali konfliktom, z ktorých možno cíti vinu i samotné dieťa.

19. Vzhľadom na uvedené súd nariadil výchovné opatrenie uvedené vo výrokovej časti uznesenia rodičom a ich mal. dieťaťu v rozsahu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia za účelom zastabilizovania vzťahov, čo je na tento čas v najlepšom záujme mal. dieťaťa.

Poučenie:

Výrok tohto uznesenia je vykonateľný dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov (§ 332 ods. 1 CSP), keďže sa nejedná o neodkladné opatrenie nariadené podľa § 367 CMP, ale o neodkladné opatrenie nariadené podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP. Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).